

RDEČI PRAPOR

Izhaja v Ljubljani vsak torek, četrtek in soboto.

Naročnina za avstro-ogrsko kraje za celo leto 14 K, za pol leta 7 K; za četrt leta 3-50 K, mesečno 1.20 K, za Nemčijo za pol leta 7-90, za četrt leta 4 K; za Ameriko za pol leta 9-50 K za četrt leta 4-80 K

Posebna številka 16 v.

Reklamacije so poštne prose. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Rokopisni se ne vračajo. Inserati: Enostopna pett-vrstica (širina 88 mm) za enkrat 20 vin. večkrat po dogovoru.

Glasilo jugoslovanske socialne demokracije.

44. številka.

V Ljubljani, v četrtek, dne 14. aprila 1910.

Leto XIII.

NASLOVA: Za dopise in rokopise za list: Uredništvo »Rdečega Prapora«, Ljubljana. — Za denarne pošiljke naročila na list, reklamacije, inserate i. t. d.: Upravništvo »Rdečega Prapora«, Ljubljana, Selenburgova ulica 6/II.

Državni zbor.

Avstrijski parlament se shaja zopet v popolni nejasnosti, česar ni zakrivil nihče drugi tako močno, kakor naš velesposobni baron Bienerth. Teden pred Veliko nočjo so šli poslanci na počitnice in šele danes ima ekselencija časa, da razpravlja s tistimi strankami, od katerih se ima bati največ sitnosti. Ne le to. Počitnice je prevzvišeni porabil, da je sam ustvaril nove sitnosti. Dasi to ne bi bila njegova naloga, je sestavil dnevni red kar za nekoliko tednov. A sestavil ga je tako, da je moral razburiti svoje nasprotnike. Vedel je, da opozicija ne mara predloga o posojilu na prvem mestu. Kakor nalašč jo je pa dal postaviti na prvo mesto.

Sedaj je seveda ogenj na strehi. Povsem naravno je, da je opozicija razburjena. A baron Bienerth je velik gospod in seveda ne sme priznati zmote, da bi se popravila. Namesto tega se rajši vrača k stari obrabljeni taktiki in grozi. Če ne pojde tako, kakor bi on rad, razpusti državni zbor.

Odkar je baron Bienerth naš ministrski predsednik, smo slišali to zganje že tolikokrat, da se ne da več sesteti. Ampak grožnja, ki se prevečkrat ponavlja, ni več grožnja. Tudi otrok se le nekaj časa boji bavljava, če je pa prevečkrat slišal to temno besedo, izgubi ves strah pred njo.

No, Bienerth menda sam ne misli povsem resno s svojim zganjem. Kar se ve o stvari, je pripovedoval načelnik rusinskega narodnega odbora poslanec dr. Konstantin Levickij, ko se je vrnil z Dunaja v Lvov. Namreč to:

«Klub galiskih Rusinov bo glasoval za to, da se odstavijo finančne predloge s prvega mesta. Vendar pa misli dr. Levickij, da bo vlada dobila

večino, ker meni, da bodo za neizpremenjeni dnevni red glasovali Nemci, Poljsko kolo, bukovinski Rusini, Italijani in trije liberalni Slovenci (?) Pri konferencah, na katere vabi baron Bienerth predsedništvo parlamentarnih strank, pa ne gre le za glasovanje o dnevnem redu, ampak v prvi vrsti za saniranje državnih in deželnih financ. Če se vladi ne posreči ozdravljenje državnoborskih razmer, tedaj se ima razpustiti parlament in se razpišejo nove volitve za jesen.»

Za mišljenje nemških nacionalcev je značilen članek v zadnji graški »Montags-Zeitung«, v katerem pravi med drugim sledeče:

«Vsi, ki žele ohraniti sedanji sistem, se morajo pri tem glasovanju bojevati s Slovansko Enoto in tudi zmagati. To je mogoče, če stori vsak nemški poslanec svojo dolžnost. »Slovanski Enoti« se nikakor ne sme več pripomoči do moralnega uspeha, četudi bi njena zmaga ne pomenila kakih praktičnih posledic. Nevarnost, da Slovanska Enota končno zanje, kar je najprej sejala z obstrukcijo, sedaj pa z energično opozicijo, je zelo velika in še vedno bolj grozeče raste.»

Skoraj komično je, da ima glasovanje o dnevnem redu odločevati o usodi parlamenta in vlade. Toda bodi že kakorkoli. Če parlament ni zdrav, si ima največ očitati Bienerth sam, ki ni nikdar storil ničesar za ozdravljenje.

A če žuga ministrski predsednik z razpustitvijo državnega zbora, se mora še vprašati: Komu pa pravzaprav žuga? Ali opoziciji! Od novih volitev se imajo pač največ bati njegove stranke. Čim odločnejšo opozicijo je vodila kakšna stranka, tem lažje bo njeno stališče pri volitvah. In najmanj se ima novih volitev bati socialna demokracija. Baron Bienerth naj torej neha žugati, pa naj razpusti. To bo bolj konstitucionalno.

Albanija.

V Albaniji se je vstaja razširila tako, da ima Turčija z njo toliko opraviti kakor s sovražnikom, ki je napovedal vojno. Dasi ni dvomiti, da bo končno turška vojska zmagala, je vendar prav lahko mogoče, da se boji še zavlečejo in da se bo treba dlje časa baviti z njimi. Zato bo gotovo marsikateri čitatelj vprašal, kaj je pravzaprav z Albanijo in z Albanci. Naj jim torej podamo nekoliko podatkov.

Albanija ni dežela v pravem geografičnem zmislu, če se govori o Albaniji, se misli na tiste turške kraje, v katerih prebivajo Albanci, to so vilajeti (okrajji) Skader, Janina ter deloma Kosovo in Monastir. Na severu segaja Albanci do črnogorske meje, do Novega Pazara in Nisa, na zapadu do jadranskega morja, na vzhodu se mešajo s Srbi in Bolgari, na jugu pa z Grki.

Albanci se sami imenujejo »Skipetari«, t. j. prebivalci pečin; Turki jim pravijo »Arnavti«, Srbi pa »Arbanasi«. Splošno se smatrajo za potomce starih »Ilircev«; balkanski kraji, v katerih prebivajo, so se v rimskih časih imenovali »Ilirija«. V marsičem so sedanji Arbanasi še podobni starim Ilircem, zlasti kar se tiče bojevitosti, ki je delala Rimljanom mnoge preglavice.

Število Arbanasov, ki žive v Albaniji, se ceni na 1,115.000; v severni Albaniji, tam kjer je sedanja vstaja, jih je okrog 165.000, izmed njih 87.000 mohamedancev in 78.000 katoličanov. Po drugih turških krajih jih je okrog 700.000 mohamedancev, do 400.000 pravoslavnikov in nekoliko katoličanov. Razven tega žive Arbanasi raztreseni in razmeroma maloštevilni v Črni gori, Srbiji, Bolgariji, Slavoniji, Dalmaciji, južni Italiji, na Siciliji, na Grškem in v Mali Aziji. Število vseh se ceni na 1,900.000 duš.

Kulturno žive Arbanasi na nizki stopnji. Na balkanskem polotoku se niso opustili krvnega ma-

PODLISTEK.

Savičev pesimizem.

Dalje.

Brez misli tudi njegov razum ni mogel biti. A nikdar ni mislil na ljudi, s katerimi ni niti občeval. Misli so mu plesale po zraku s praški, ki so se zibali po solnčnih žarkih, letale z metuljčki, ki so se vrteli po cvetlicah, potovale so v neizmerne, nedomišljene višave in tam so sanjale. In vse njegove misli so bile nekam nejasne, nedoločene, kakor one barve, ki so se prelivale nad široko ravnino, kakor ono šumenje, žuborenje, ki je prihajalo od daleč do njegovih ušes.

— To je življenje nezavestnosti — edino pristno življenje. Vse drugo je domišljija. Ljudje mislijo, da so nekaj, kar niso. Človek niti ne more vedeti, kaj je. Zato tudi ne more imeti ciljev in jih ne more dosežati. Kar živi v nas, v teh solnčnih žarkih, v cvetličnem cvetju, v vonju posušenih trav, v mrmranju potočnih valčkov in zopet v nas, v naših možganih in živcih, v srcu, to nismo mi, to je nekaj nezavestnega, nekaj tajnega, kar obuja sanje v naših dušah in sanje so naš edini namen, naš edini cilj...

Tako mu je postal popolnoma ravnodušno življenje, ki ga je od dnedodne manj zanimalo in naposled čisto nič. Bilo je že tako, kakor ne bi več živel na tem svetu, temveč bi samo njegova senca padala na zemljo, v tem ko je on daleč, daleč nekje v sanjavih sferah neznanega ysemirja.

Kadar je večer priplaval na zemljo, je oživel. Prva zvezda, ki je zatrepetala na nebu, ga je vsak večer enako globoko dirnila.

Noč je ljubil.

— Moja duša je tudi del noči. To sorodnost čutim, zato me oživljuje noč. In zvezde so hčerke noči, zato jih ljubim.

V njem ni bilo nič logičnega. Tisto znanost, ki izkuša v zvezdah čitati usodo ljudi; iz konstelacije nebeskih teles prorokovati bodoče dogodke; kateri je nočno nebo orakel, je Savič preziral. Svoje zvezde je ljubil drugače. Kako — tega ne bi bil mogel povedati. Bile so mu sicer tudi simboli in včasih mu je bilo, kakor da se razgovarja z njihovimi trepetajočimi lučicami. V kakšno zvezdo modre svetlobe je bil včasih kar zamaknjen.

A to je bil poseben misticizem, ponekod bolen, z avgurstvom pa ni imel ničesar opraviti.

Skratka: Savič je postal pravi čudak.

Samo v šoli je bil navaden človek. Tam se ni mogel nihče pritožiti radi njega. Dijaki so ga imeli radi, ker je bil čudovito blag. Niti najporednejšemu fantu ni rekel žalbesede. Od njega je izhajalo nekaj tako milega in blažilnega, da so bili v njegovih urah pridni tudi največji razposajenci. Z naukom je dosegal vedno lepih uspehov, vsi ravnatelji in nadzorniki so soglašali o tem. Tudi njegovi tovarši so se sčasom privadili njegovim čudnim posebnostim.

In on sam se je tega tako privadil, da ni nikdar več razmišljal, kakšen je, kako je postal tak in nikdar več ni vprašal:

— Kako se je to zgodilo?

Tako je — kaj pomagajo premišljevanja in vprašanja?!

Ljudje so taki, kakršni morajo biti, ker ne morejo biti drugačni...

VII.

Neki večer je Savič opazil, da prihaja jesen. Popoldne je bil po svoji navadi tam zunaj na široki ljubljenski planjavi, kjer je ves svet utonil v brezmejnosti. Nebo je bilo jasno, a kar nenkrat se mu je zazdelo, da se mu je izpremenila barva. Ko je bil zadnjič tu zunaj, je bila svetlejša, danes je že videti kakor šipa, na katero je kdo dahnul. In občutil je, da je tudi v njegovi duši tako.

Da. Priroda mu je še zvesta. Vedno ima lice kakor on.

Njegove sanje so ga spojile s to neizmerno, vesoljno prirodo. Bilo mu je, kakor bi tla izginila izpod njegovih rok. Plaval je v brezmejnosti.

Ko se je vrnil v mesto, je osupnil. Po glavnem trgu so se izprehajali neštevilni ljudje — za boga! To je jesen! Poletu je trg še prazen ob tem času in ljudje hodijo v log in v okolico. A zdaj se že zbirajo v mestu — in od severne strani pihlja čudna, hladna sapa. Tam-le, pred restavracijo, se gibljejo prti, ki jih veter dviguje in mota.

Dalje prih.

ščevanja; smatrajo ga za nekako sveto delžnost. Po Gopčeviću cemitvi je prišel okrog leta 1850. na deset hiš po en človek, ki je bil ubit vsled krvnega maščevanja. V Skadru je takrat živel okrog 500 Arbanasov, ki so pobegnili radi tega. V obitelji je mož neomejen gospodar; za delo pa se mora brigati žena. Vsako pleme ima svojega poglavarja, ki ima še dandanes večjo moč od zastopnikov turske vlade.

V starejših časih so živeli Ilirci v večnih bojih, najprej z Rimljani, pozneje z Bizantičani. Tudi na morju se bili dolgo strah in trepet Rimljanov. V 7. in 8. stoletju so zavladali v deželi Slovani; njihovo gospodstvo je padlo leta 1018. Pozneje so imeli Arbanasi mnogo bojev s Turki. Tudi v bitki na Kosovem polju so se, združeni s Srbi, bojevali proti Turkom. Najslabša doba arbanaske zgodovine je bila od leta 1443. do 1467., ko je vodil boje s Turki glasoviti Skender beg, o katerem pripovedujejo še dandanes narodne pesmi kakor o kraljeviču Marku. Tudi po njegovi smrti so se Arbanasi še nekaj časa branili. Leta 1479. se je sklenil mir med Turki in Benečani in Albanija je prišla pod turško gospodstvo. A miru še dolgo ni bilo v deželi. V 17. stoletju je začel islama izpodrivati krščanstvo. Arbanasi so ostali bojeviti, izpremenili so se le toliko, da so hoteli služiti Turkom. V zadnjih stoletjih so bili najslavnejši vojskovođe Turkov večinoma Arbanasi. Tudi v civilni službi so dobivali odlična mesta. Vendar so se pa pogostoma ponavljali upori. Leta 1770. so Turki poslali Arbanase nad uporne Grke, katere so brezmejno sovražili. Arbanase je vodil Ali, ki je znal porabiti svoje zmage in svoj vpliv tako, da je pelagoma spravil vso Albanijo pod svojo oblast. Turki so se ustrašili njegove moči in so se pripravili, da ga pokore; ker je s svojim tiranstvom in skopuštvo izgubil simpatije Arbanasov, so ga sedaj tudi oni zapustili. Leta 1822. je padla njegova moč. Ko je potem izbruhnila grška revolucija, so se Arbanasi razdelili; mohamedanski so podpirali Turke, krščanski pa Grke; morili in ropali so oboji z veseljem, a krščanskim se je alabo godilo, tako da jih je večina poginila. Ko se je po navarinski bitki priznala grška samostalnost, so Arbanasi obrnili orožje zopet proti Turkom. Ko je imela Turčija zadrege vsled bojev z Rusijo ter vstaje v Bagdadu in Egiptu, so planili tudi Arbanasi po konci. Rešid paša je prišel leta 1829., ko se je v Drinopolju sklenil mir z Rusijo, z vso turško vojsko nadnje ter jih je užugal. A že dve leti pozneje je zopet izbruhnila vstaja; zopet jo je premagal Rešid. Vnovič so se Arbanasi uprli leta 1843. radi naborov; vstaja se je hitro razširila in šele leta 1844. jih je premagal Omer paša. Sedaj je bil tri leta mir. Poleti 1847 je nastal nov punt, ki pa ni bil dolgotrajen. Manjših memirov je bilo vedno kaj. Resen upor pa je bil zopet leta 1879. Arbanasi niso hoteli priznati berlinske pogodbe, po kateri je morala Turčija odstopiti nekatere kraje Srbiji in Črni gori. Dervis paša se je moral leta 1880. in 1881. z njimi krvavo bojevati. Leta 1887. so se uprli radi zemljskih davkov. Pozneje so imeli boje zdaj s Turki, še več pa z Bolgari in Srbi ter z Grki.

Sedanja vstaja je zopet izbruhnila radi davkov.

Politični odsevi.

* **Dopolnilne volitve v hrvaški sabor** bodo dne 18. t. m. Na podlagi pakta, sklenjenega med banom dr. Tomašičem in hrvatsko-arbsko koalicijo, bodo kandidirali: v Varašdimu vsučilski profesor dr. Julij Rorauer, v Gospiću vsučilski profesor dr. Krišković, v Novski vsučilski profesor dr. Silović, v Bošnjakih sekcijiški načelnik dr. Amruš, v Zemanu podban pl. Chavrak, v Ogulinu veletržec Šipuš, v Moroviću pa bivši podban dr. Šumanović. — Kandidatje so bivši madžaroni, sedaj pa bodo seyeda člani koalicije. Prepričanje kakor sprajca!

* **Hrvaški socialni demokratje** kandidirajo v Moroviću sodruga Bukška za sabor.

* **Veliki šupan Hidegheti**, ki je paševal v Sremu, je vpkokojen. Hidegheti je bil strasten sovražnik socialnih demokratov. Pod njegovim gospodstvom ni veljal za socialiste noben zakon.

* **Hrvaški sabor** je nadaljeval razpravo o proračunski indemiteti. Po stvarnih popravkih poslancev Rojca, Badovinca, dr. Elegovića in Pavelića je dobil besedo srbski samostalec dr. Milenko Marković. Govoril je obširno o Raucherem neustavnem režimu in o železničarski pragmatiki ter ostro kritiziral politiko Frankovcev in srbske radikalne stranke. Končno je obširno razpravljal o edinstvu Srbov in Hrvatov v borbi za materino besedo, ki je skupna Hrvatom in Srhom, ter izjavil, da bo njegova stranka glasovala za indemiteto.

Na to je govoril Starčevićanec Jerko Pavelić proti indemiteti. Frankovec Vlahović je kritiziral pakt, ki ga je sklenila koalicija z banom Tomašičem, ter izjavila, da bodo Frankovci glasovali proti indemiteti.

* **Proslava bitke pri Grunwaldu.** Dne 15. 16. in 17. julija se vrši v Krakovem zlet poljskega sokolstva z različnimi drugimi slavnostmi, med katerimi je na prvem mestu odkritje spomenika kralja Jagella; spomenik je daroval mestu Krakovu umetnik Ignac Paderewski. Mesto Krakov je obljubilo za slavnost 60 000 kron; proračun za vse slavnosti znaša 75 tisoč kron.

* **Atentat na bivšega francoskega ministra.** «Le Journal» javlja, da je v Foixu nekdo streljal z revolverjem na bivšega ministra zunanjih del Delcassaja in ga nevarno ranil. Drugi francoski listi nimajo o tem dogodku nobenega poročila.

* **Demonstracije proti francoskemu min. predsedniku.** Pri nekom banketu je govoril ministrski predsednik Briand. Med tem so revolucionarji pred dvorano hrupno demonstrirali. Pobili so s kamenjem okna in opljuvali orožnike, kateri so hoteli demonstrante razgnati. Medtem ko so ti čakali na odhod udeležencev pri banketu, so jih kolovodji hujskali. Nekega Španca, kateri se je hotel vrniti v dvorano, so prijeli. Nasli so pri njem revolver.

* **Angleška poslanska zbornica** je sprejela prve resolucije glede veto-pravice lordov, po kateri bi naj bilo članom lordske zbornice postavno prepovedano, finančne zakone začetavati ali z dostavki opremljati, s 339 proti 231 glasom.

* **Ruska дума** je storila važen sklep. Zahteva se, da se mornariško ministarstvo podvrže senatorski reviziji. Iz krogov oktabristov se čuje glas, da dobi predsednik tretje ruske dume za svoj sklep privoljenje ministra predsednika Stoljipina in pomorskega ministra in da kmalu izide carski ukaz, ki bo imenoval senatorja, katerega oblast se ne bo raztezala samo na gospodaraki del mornariškega ministarstva, ampak na celo uredbo tega oddelka. Upajo, da se bodo dali odkriti vsi oni neradi, ki so dovedli Rusijo do katastrofe v ožini pri Čusimi. V ruski družbi se govori, da so nekateri uradniki mornaričnega ministarstva v groznem strahu, ker jim gre za vrat.

* **Oba francoski zbornici** sta sprejeli proračun za tekoče leto in sta se potem odgodili do 1. junija.

* **Z italijanske vojne ladje «Amalfi»** poročajo o resnih dogodkih. Podpoveljnik ladje je disciplinarno kaznoval zaradi nekega malenkostnega dogodka 71 mož. Kazen je bila zelo občutljiva. Poveljnik je sicer 32 možem kazen odpustil, a izživajoče obnašanje podpoveljnikovo je meštvo tako razjarilo, da je skrivaj poskodovalo na ladji vse, do česar je prišlo, zlasti pa topove tako, da so bili nerabljivi. Mornariški minister si je dal o slučaju obširno poročati.

* **Novo preganjanje židov** se menda začne na Ruskem. Čuje se, da namerava vlada ostreje izvrševati židovske postave v jugozahodni Rusiji. V Kijevu je dobilo že več sto judovskih rodbin povelje za odhod, ker niso dobila dovoljenja za prebivanje v Kijevu.

* **V Peru vlada splošno «navdušenje»** za vojno z Ekvadorjem. V Kimi in Callau so napadli konzulate in masele Ekvadorčane. Konzulat v Callau je množica popolnoma oropala in sežgala pohištvo in akte. V Limi je velikanski ljudski shod zahteval vojno z Ekvadorjem. — Kakor poročajo iz Ekvadorja, napadajo tam obratno peruške konzulate in podanike. V luki Guayaquil se streljali na neki parnik iz Peruja.

* **Arnavtski kongres v Bitolju.** Te dni se je končal arnavtski kongres, ki je trajal dva dni. Sklenilo se je, da se skliče velik arnavtski kongres začetkom meseca julija v Jamini. Skupščina se je izrekla, da se ima latinica smatrati za albansko narodno pismo in da je je treba uvesti v vse albanske šole. Število albanskih šol se ima povečati. V Skoplju se osnuje nov albanski list, ki ga bo urejeval Ivanaj bej. Kadar bo sultan Mohamed potoval po Makedoniji, se mu bodo Albanci poklonili in ga prosili, da se tudi za Albance uvede splosna vojaška dolžnost, češ, da se tudi Albanci kakor drugi državljani hočejo pokoriti novim zakonom. Končno se je še sklenilo, da se vpraša šejha ul islama, ako je uvedba latinice v albanske mohamedanske šole v nasprotju s koranom.

* **Z bojščica v Albaniji** si vesti močno nasprotujejo, kakor se razvidi iz sledečih poročil:

Skoplje, 12. aprila. Z bojščica dohaja vest, da so se uporni Albanci udali ter izročili vse vjetnike in vse, kar se vplenili poveljniku turske armade.

Skoplje, 12. aprila. Vataško gibanje se vedno bolj širi. Upornikom so se pridružili Albanci v mitrovškem, vučitrnem, gilanskem in preševskem okraju. V akopoljskem in kumanovskem okraju vlada še sedaj mir, toda vsi znaki kažejo na to, da se bodo upornikom pridružili Albanci tudi iz teh krajev.

Skoplje, 12. aprila. Vojno ministarstvo je dalo zastražiti vse železniške proge, ker je dobilo obvestilo, da nameravajo Arnavti porušiti železniške zveze.

Skoplje, 12. aprila. S posebnimi vlaki prihajajo semkaj neprestano novi voji, ki jih od tukaj nemudoma pošiljajo proti Pristini in Mitrovici.

Vlada je poklicala več polkov iz Azije. V Pristini in bližini sta že zbrana dva armadna kora. Vojski zapoveduje Džabir paša, ki je že došel v Pristino.

Skoplje, 12. aprila. Ker so vse bolnice v Skoplju in sosednjih mestih prenapolnjene, vozijo ranjence naravnost v Solun.

Skoplje, 12. aprila. Vest, da bi bili Albanci ustrelili poveljnika turske vojske Ševki Torgut pašo, se ne vjema z resnico.

: **Deželna organizacija jugoslovanske : socialno demokratične stranke v Trstu**
sklicuje

v nedeljo, dne 24. aprila 1910

v „Delavski dom“

ul. Boschetto 5, I. nadstropje

deželno konferenco

s sledečim provizoričnim dnevnim redom:

- 1.) Konstituiranje konference in izvolitev odseka za pregledovanje mandatov.
- 2.) Poročila političnega odbora in nadzorovalnega odseka.
- 3.) Politični položaj in taktika.
- 4.) Ljudsko štetje.
- 5.) Organizacija, agitacija in tisk.
- 6.) Kulturna organizacija.
- 7.) Volitev novega političnega odbora in nadzorovalcev.
- 8.) Slučajnosti.

Začne se konferenca točno ob 9. dopoldne in traja, z dnevrim opoldanskim odmorom, do izčrpanja dnevnega reda.

To deželno konferenco tvorijo: zastopniki krajnih organizacij jugoslovanske socialno-demokratične stranke v mestu in tržaški okolici, zastopniki strokovnih, kulturnih in gospodarskih, v zmislu socialno-demokratičnih načel delujočih organizacij, zastopniki strokovne komisije in socialističnega časopisja ter odbori krajnih organizacij.

Krajne organizacije, ali pa sodrugi posameznih mestnih okrajev, ki niso še združeni v krajne organizacije, pošljejo na konferenco za vsakih prvih 10 članov po dva, za vsakih nadaljnih 10 pa še po enega zastopnika.

Strokovne, kulturne in gospodarske organizacije pošljejo za vsakih prvih 20 slovenskih članov po dva, za vsakih nadaljnih 20 pa po enega zastopnika; vsekakor pa ne več kot 8 zastopnikov.

Imena zastopnikov naj se naznanijo najkasneje do 20. t. m. političnemu odboru v Delavski dom.

Politični odbor
jugoslov. soc.-dem. stanke v Trstu.

Dopisi.

Grlice. Gospod urednik! Dayolite tudi meni prostorček v svojem listu, da nekoliko popišem nezaanske razmere, katere vladajo med delavstvom g. Lappa. G. Lapp se je sicer izrazil, da ljubi delavce kot svoje otroke, toda dejanski nam kaže ravno nasprotno. Kako nas plačujejo, to je že res skandalozno; tako n. pr. znaša navadna dnevna plača za kopača 2 K 35 v, pri enakem delu po akordu pa so zaslužili še pod dnevno plačo. Kako ne, delo slabo, akord majhen, potem še paznik Graniger mešetari in tako meri, da delavcem kolikor mogoči zaslužek zmanjša. Če se pomisli, da delavec že za svojo osebo potrebuje najmanj 50 K pri taki draginji, za ostalo družino, če skromno računamo, tudi 50 K, torej skupaj 100 K, zasluži pa le 40 do 50 K, se razvidi, da mu je za umreti preveč, a za živeti premalo. Očividni dokaz temu bi lahko podal g. Praznik, kateri ima zabeleženih v svojih knjigah okroglih 8000 K, katere mu dolgujejo delavci na živilih. Razven tega pa še drugi trgovci, katerim delavci vsled slabega zaslužka tudi ne morejo plačevati živil. Mi smo stavili veliko zaupanja v poslanca Piška, katerega pa še nismo videli, če tudi je naš poslanec. Njega baje spodnjestajerski farovži in Marijine device bolj brigajo, kot pa zatiranje delavstva, katere je dolžan zastopati. Naj bi rajši opisal v deželnem zboru te razmere, da bi se enkrat temu pl. gosp. Lappu stopilo na prste.

Edon v imenu vseh.

Shodi.

Idrija. Veliki javni ljudski shod se vrši v nedeljo, dne 17. t. m. ob 9. dopoldan v pivarni pri «Črnem orlu» v Idriji z dnevnim redom: 1. Stališče delavstva napram deželnemu odboru in mestni občini idrijski; 2. Odgovor rud. direkcije in sklepi k temu; 3. Slučajnosti. Delavci, rudarji in meščani! Shod je za vse prebivalce mesta in okolice velike važnosti. Dolžnost vsakega je, da pride, kajti na tem shodu naj se precizira stališče večine, napram skandaloznim razmeram, ki se gode v našem delavskem mestu. Pridite vsi!

Strokovni pregled.

o **Strokovna komisija** v Ljubljani ima v četrtek, 14. t. m. ob 8. zvečer važno sejo v društvenih prostorih, Šelenburgova ulica 6. Vsi člani se prosijo, da se je zanesljivo udeležijo.

o **Pomočnik občini** Ljubljanske zadruge krojačev se je vršil v nedeljo, 10. t. m. «pri Perlesu». Udeležba je bila prav dobra in razprava jako zanimiva. Podrobno poročilo priobčimo prihodnjic.

Domače vesti.

— **«Slovenec» in gledališče.** Zdi se, da ni v Ljubljani samo Dramatično društvo pod občinskim sekvestrom, ampak tudi deželni odbor pod «Slovenčev» kuratelo. V poročilu o obnem zboru Dram. društva, na katerem se je govorilo tudi o eventualnosti, da bi občina sploh prevzela gledališče, se je reklo, da bi v tem slučaju pač bilo treba občini zagotoviti vodstvo gledališča vsaj za nekoliko let. Na to pravi «Slovenec», kakor da bi govoril kot višja inštanca deželnega odbora: To se ne zgodi nikdar! — Nismo proroki, pa ne vemo, kaj se zgodi, ali ne zgodi. Gre pa za vprašanje, kaj je pametno in kaj ne. Potrebno je na vsak način, da se gledališko vprašanje, ki se je doslej vedno le zavlačevalo, končno enkrat reši. Prilike za rešitev so različne. Mi se nikakor ne postavljamo na glavo in ne trdimo, da je komunaliziranje edina možnost. Tudi dežela n. pr. bi lahko prevzela gledališče. Ali pa bi se Dram. društvu lahko za daljšo dobo zagotovila taka subvencija, da bi bilo gledališče brez nevarnosti. Ampak ker je prišla misel, celo prodati gledališče mestni občini iz krogov deželnozbornske večine, je verjetno, da se deželni odbor ne misli trajno ukvarjati s tem zavodom, ampak da ga hoče res na kakršenkoli način izročiti občini. S to eventualiteto se mora torej računati na vsak način. Naj se pa zgodi karkoli, treba se je na vsak način postaviti na pravično stališče. Ako prevzame občina inventar od Dram. društva, mora vendar imeti jamstvo, da ga bo lahko rabila. To morajo zahtevati tudi volilci, ki ne morejo dovoliti, da bi se občinski denar metal skozi okno. Nabava gledališkega inventarja bi bila investicija in ta se more le tedaj izplačati, ako ga občina lahko trajno rabi. To je eno. Ampak vpoštevati je treba še nekaj drugega. O umetniški strani našega gledališča je bilo mnogo kritike; tudi mi nismo kar molčali. A vsaka stvar ima svoje razloge. Ne edini, ampak gotovo važen vzrok nezadovoljivega umetniškega uspeha je ta, da ljubljansko gledališče nima stalnega obojca. Kadar je sezona pri kraju, ne ve noben igralec, če bo še angažiran ali ne in naravno je, da odide, kdor le more dobiti kaj gotovega. To je tudi eden vzrokov, da ne dobimo naraščaja. Tudi igralec ne mara neprenehoma viseti v zraku in če se od njega pričakuje, da ostane zvest slov. gledališču, je njegova pravica, pričakovati enako zvestobo tudi od druge strani. Kdor hoče z igralci sklepiti trajnejše pogodbe, mora pa vedeti, da bo s svoje strani lahko izpolnil pogodbo. Zlasti v interesu domačih igralcev je torej trajen sistem pri gledališču. Kakor z igralci je seveda tudi z delavci. Iz socialnih razlogov se mora zahtevati, da se konča večni provizorij. Morda bi tudi gospodje pri «Slovencu» lahko spoznali to, ako bi hoteli nekoliko misliti.

— **Umetniška predavanja.** V Jakopičevem paviljonu predava akad. slikar g. Peter Zmitrek v soboto, 16. t. m. ob 4. popoldne «O značilnih prednostih na posameznih delih sedanje umetniške razstave»; v nedeljo, 17. t. m. ob 11. dopoldne pa «O pomenu razstav, posebno sedanje». Na nedeljsko predavanje posebno opozarjamo delavce in organizacije, ki dobe vstopnice lahko pri strokovnem tajnistvu.

— **Septembrski dogodki** so prišli v petek pred najvišje sodišče. Kakor je znano, so bili lani dne 27. aprila pri ljubljanskem deželnem sodišču zaradi snemanja nemških napisov obsojeni gg. Žiga Vodusek na dva meseca, Arnošt Windischer na dva meseca, Jos. Lotrič, ki je od tedaj že umrl, na tri mesece; Jos. Bukovnik na en mesec; Ciril Kranjc na pet dni, Jos. Strus na dva tedna, Danilo Cerar na deset tednov, Ludovik Lovšin na tri tedne, Fran Škof na dva tedna, Viljem Leben na en mesec in Valentin Lucin na tri tedne. Proti tej obsodbi se je pritožilo državno pravdnistvo, sedem obsojencev pa je vložilo ničnostno pritožbo. V petek je o tej stvari razpravljalo najvišje sodišče na Dunaju. Senatu je predsedoval Zohar, votantje pa so bili Zwiedinech, Friedl, Guglielmi in Pewetz. Pritožbo državnega pravdnistva je zastopal generalni advokat Okretič, zastopnik obsojenih je bil ljubljanski odvetnik dr. Švigelj. Najvišje sodišče je zavrnilo pritožbo obsojenih in ugodilo pritožbi državnega pravdnistva ter zvišalo kazen Zigi Vodusku od dveh na štiri mesece in Jos. Strusu od dveh tednov na en mesec. Po kakšnih načelih pravice ravna avstrijska justica, maj razume vrag!

— **V tržanski bolnišnici** imajo v nekaterih rečeh čuden red. V četrtek so prišli sorodniki v mrtvašnico kapelo tržške bolnišnice po truplo Antona Scarpa, bivšega vodjo kavarne «Nazioni», ki je umrl vsled pljučnice. Prenesli so ga v krsti

na dom. Ko so jo pa odprli, da mrliča opravijo in razirajo za pare, so spoznali v svoje preveliko začudenje, da ni pravi! Cerkevnik Stoker je namreč zamenjal mrliča Scarpo z mrličem Ivan Plesničarjem, tčakom iz Rojana, ki je obenem umrl in bil v mrtvašnici, ter je na krsto Scarpe prilepil ime Plesničar. Dogodek je seveda napravil jako mučen vtis; Plesničarja so morali zopet prenesti in sicer na njegov dom in iti po pravega mrliča, Scarpo, v bolnišnico. Nekaj podobnega se je že enkrat zgodilo, če se ne motimo, ravno v Trstu.

— **Papirnica v Medvodah odpušča delavce.** Dne 7. t. m. je bil pilepljen pri papirnici na Verju pri Medvodah tale razglas: «Obžalujemo, da smo primorani odpovedati z današnjim dnem v 14. dneh službo delavstvu (delavcem in delavkam), ki je postalo zaradi požara nepotrebno. V slučaju potrebe se bomo pa ozirali v prvi vrsti na odpuščevo delavstvo. Ravnateljstvo.» Med delavci je umevno razburjenje. Zdej bi jim bila pač organizacija koristna.

— **Samomor.** 27letni Ezio Capello, tramvajski konduktor v Trstu, stanujoč v ulici Conicoli 11, je skočil iz okna petega nadstropja iste hiše in obležal mrtev na dvorišču z razbito črepinjo. Policijska in sodna komisija sklepa iz tega, ker je dobila okno odprto, da je imenovan izvršil samomor, vendar pa tudi ni izključena nezgoda. Službeno tramvajsko torbico in druge stvari so izročili tramvajski direkciji. Imel je v sobi tudi stekleničico neke tekočine, katero je komisija zaplenila.

— **Nepravilno maščevanje.** V Kastelirju v Istri je hči nekega kmeta porodila nezakonsko dete. Kmet je zaradi «stramote», ki je s tem prišla nad njegovo hišo, sklenil se maščevati. To je storil s tem, da je hčerkinega otroka na dvoje presekal. Divjaka so zaprli.

— **V Pulju** je skočila v morje in utonila 35 letna gospa Franciska Prukl iz Celja. V najemu je imela neko gostilno na morskem bregu. Koj jo je gualo v smrt, je neznan.

— **Hofrichterjev proces.** Obravnava proti nadporočniku Hofrichterju se bo vršila 24. t. m. Kot sodniki v vojnem sodišču beda fungirali častniki pehotnega polka št. 4.

— **Brata Pribičevići**, ki sta bila od «veleizdajniškega» procesa v Zagrebu ves čas v zaporu, sta bila šele v pondeljek izpuščena na svobodo. Položiti pa sta morala vsak 6000 krom kavicije. Ker se splošno pričakuje, da umakne državni pravdnik izza sklepa Stola sedmorice obtožbo proti «veleizdajnikom», se sme smatrati, da je ta afera, ki je osramotila hrvaško justico pred vsem svetom, končana.

— **Znani Strasnoff** je bil v pondeljek v Mitrovici obsojen na pet let ječe radi neke goljufije, ki jo je bil izvršil v jeti. Strasnoff je tisti prebrisan goljuf, ki je pred tremi leti v imenu ministrstva za zunanje zadeve telegrafiral zagrebskemu nadškofu Posiloviću, da ga pride ministerialni tajnik obiskat. Nadškof mu je res poslal svojo kočijo na kolodvor. Slepjar je potem obljuboval raznim kanonikom vsakemu, da dobi djakovsko škafijo, kar so mu plačali z gotovim denarjem. Celo Franku, ki je namazan z vsami mazili, je znal izveči nekoliko tisočakov iz žepa. Nazadnje so ga prijeli v Budimpešti in pripeljali nazaj v Zagreb, kjer je dobil tri leta. Odsedel jih je v Mitrovici. Tu je pa iztaknil novo goljufijo in zdej ima zopet pet let državno obskrbo.

Strupene kroglice?

Snočnji «Sl. Narod» ima sledečo vest: Skrivnostna govorica kroži po Ljubljani, govorica, ki spominja na senzacionalno afero nadporočnika Hofrichterja, o kateri se je toliko pisalo.

Vsebinska te govorice je sledeča: Neka gospa H. v Logatcu je dobila minoli teden poštno pošiljatev s pismom. V pismu je bilo rečeno, da ji pošilja zdravnik dr. L. zdravilo, katero je zanjo izbral dogovorno z zdravnikom dr. G. in katero zdravilo bo najbolje uplivalo na njeno bolezen.

Gospa H. se je zdela stvar sumljiva in njen sum je bil opravičen in utemeljen. Izkazalo se je namreč, da je pismo zdravnika dr. L. falsificirano, da ta zdravnik gospe H. ni pisal nobenega pisma in ji ni poslal nobenega zdravila. Izkazalo se je pa še več, da namreč gospe H. poslano pilule niso nikako zdravilo, nego da so strupene in take, da bi njih zavžitje moglo povzročiti smrt.

Ker take stvari pač ni smatrati za kako šalo, se usiljuje mnenje, da je bil na gospo H. poskušen atentat v namen, jo zastrupiti. Naravno je, da vsakdo najprej sprašuje, iz kakega nagiba so mogle biti gospe H. poslano strupene pilule in kdo je mogel imeti interes na tem, to gospo zastrupiti.

Stvar je menda že v rokah policije, vsaj čuje se, da je te dni policijski uradnik g. Toplikar poizvedoval po trgovinah in lekarnah, če imajo neke vrste strup. Stvar se bo torej kmalu pojasnila.

Zadnje vesti.

Državal zbor. Dunaj, 13. aprila. Ministrski predsednik je imel danes napovedane sestanke z voditelji strank, katerim je pripovedoval, koliko je vladi ležeče na tem, da se reši predloga o posejilu na prvem mestu, češ, v maju bo denarni trg najugodnejši. Zastopniki socialno-demokratske zveze so naglašali, da bi bila vlada

lahko preprečila vsako zavlačenje, če bi bila sama pravočasno vložila predloge v parlamentu. Zveza bo predlagala, da se postavi službena pragmatika za državne uslužbenke na prvo, posojilna predloga pa na drugo mesto. Zastopniki soc.-dem. zveze so tudi povedali, da smatrajo posojilno predlogo za zelo domljivo.

Nemški voditelji so se kazali zelo bojevit. Pravijo, da bi le tedaj pritrtili izpremembi dnevnega reda, če bi se vse stranke zavezale, končati prvo čitanje pragmatike do sobote.

Zastopniki Slov. Enote so vzeli Bienertbove izjave na znanje in so omenili, da jih naznanijo svojim klubom.

Dunaj, 13. aprila. Doslej so v zbornični pisarni vloženi trije nujni predlogi: Od Vukovića radi dalmatinskih železnic, od Chiarija radi fizikalčnega zavoda dunajske univerze, od Lisija radi tkalcev na Češkem.

Gospodarski pregled.

Enketa o avstrijskih produktivnih silah. Jeleni t. l. se namerava s pomočjo države prirediti enketa o produktivnih silah Avstrije; predložena bodo tri glavna vprašanja: 1. Ali more Avstrija z domačim kmetijstvom in gozdarstvom kriti lastne potrebe, in če ne, kako bi se mogel kmetijski obrat do te mere intenzivirati? 2. Vsled katerih momentov je avstrijska industrija glede svoje storilne sposobnosti na svetovnem trgu na škodi? Ali zabranjujejo ti momenti tudi produkcijo v domovini? 3. Kakšno je razmerje finančnega kapitala (bank) napram kmetijskim in industrijskim produkcijam? Pri enketi se bo govorilo tudi o gospodarskopoličnih diferencah med kmetijstvom in industrijo in se bo razmišljalo o sredstvih, kako bi se te diference omilile.

Raznoterosti.

† **Sablja v Karlovcu.** Nadporočnik Scharfner 26 domobranskega polka je imel ljubavno razmerje s blagajničarko kavarne «Secesion» M. L. Ko je v torek, dne 22. m. m. zjutraj ob pol 7. odhajala iz nadporočnikovega stanovanja, jo je v veži srečal natakak iz gostilne, ki je v isti hiši. Imel je v roki steklenico sifona. Ko se mu je L. približala, jo je poskrpil s sifonom. Nato je kasirka poklicala nadporočnika, ki je z nabrušeno sabljo hitel za natakakom. Našel ga je v sobi, ko je izmival steklenice ter ga trikrat z ostro sabljo udaril po glavi in po rokah. Radoš se je takoj zgrudil na tla in teško ranjenega so prenesli v bolnišnico.

† **Arbanaška vstaja.** Duša vsega albanskega gibanja je znani albanski vojvoda Isa Boljetinac. Na čelu upornikov so: Bećir beg Kara Paljka, bivši načelnik harema odstavljenega sultana Abdul Hamida, Hasan Husein, Sali Iso, Bajram Doklje, Sulejman Bituša in Sadik aga Alača.

Iz stranke.

o **Majski slavnostni spis** izide v najkrajšem času, vsled česar je nujno potrebno, da ga organizacije in zaupniki nemudoma naroče, ker je prav lahko mogoče, da ga bo pozneje zmanjkalo. Organizacije in zaupniki, ki so dobili pismena obvestila, so naprošeni za čimprejšnji odgovor. **Cena posameznemu izvodu bo 24 vin.** Organizacije in kolporterji dobe spis ceneje. Za naročbo zadostuje dopisnica, ki jo je poslati na naslov: Upravništvo «Rdečega Prapora», Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 6. Spisi, ki se naroče, se morajo tudi razpečati, ker nazaj se ne bodo jemali pod nobenim pogojem. Letošnji majski spis bo izredno poučen in zanimiv, zlasti v organizatoričnem ožiru; zato se pa nalaga organizacijam in zaupnikom v dolžnost, skrbeti za to, da pride spis vsakemu sodruhu in sodruginji v roke.

Poslano.*)

Gospodu Reparju, postajenačelniku drž. žel. v Kamniku.

Iz meni neznanih in tudi neumljivih namerov raznašate napram različnim ljudem izmišljotino, da sem Vas baje prosil odpuščanja in opravičeval svoje postopanje proti Vam s hujškanjem od tretje strani. Ker je to popolnoma neresnično in izmišljeno, ter ima samo namen, škodovati mojemu ugledu pri mojih tovariših, izjavljam, dokler mi ne dokažete resničnosti svojega govorenja, da povsem navadno lažete, obrekujete in kradete tuje poštenje.

S primernim spoštovanjem
Fran Koman
strojevodja državne železnice v Ljubljani.

*) Za vsebino «Poslanega» jamči uredništvo samo toliko, kolikor to zakon velja.

Zahvala.

Podpisani izrekam tem potom gospodu dr. Juro Hrašovcu, odvetniku v Celju, najtoplejšo zahvalo za izborno zastopstvo ob tožbi Berdaha proti meni. Obenem se zahvaljujem vsem onim, ki so mi ob moji oprostitvi in obsodbi Berdaha čestitali.
TRBOVLJE, v aprilu 1910.

Ignacij Sitter
rud. tajnik.

o številne naročbe na majski znak, ki prihajajo v Ljubljano dan za dnevom iz vseh krajev Slovenske, pričajo, da je zanimanje za ta znak med sodrugi in organizacijami izredno veliko. Prva pošiljatev tovarne je že popolnoma posla in če pojde tako dalje, se bo naročbam, ki se bodo zakasnila, le težko ustreglo. Prosimo torej še enkrat, da se z naročili požuri, ker sicer se utegne zgoditi, da tovarna ne bo mogla opraviti dela v pravem času. Cena posameznemu kosu je 20 vin., pri večjem odjemu se devoli 20 do 40 odstotkov popusta. Preostali znaki se ne vzamejo nazaj. Za naročilo zadostuje dopisnica, ki se pošlje na naslov: Ivan Kocmur, Ljubljana, Gosposka ul. št. 12. — Prvega maja ne sme biti sodruga, ki bi bil brez majskega znaka jugoslov. socialne demokracije!

o Delavski kolek za Kranjsko, Štajersko in Koroško. Založništvo tega koleka, ki je slično onemu za Gorisko, Istro in Primorsko, je po nalogu izvrševalnega odbora stranke prevzel sodr. Ivan Kocmur, pri katerem imajo organizacije in zaupniki na Kranjskem, Štajerskem in Koroškem odslej napravljati svoje naročbe. Organizacije na Goriskem, Primorskem in v Istri naročajo kolek slej kakor prej pri sodrugu Jos. Petejanu v Gorici. Sodrugi in organizacije, tako strokovne kakor gospodarske, so naprosene, da se pridno poslužujejo delavskega kolka, ki utegne donosati stranki čedne dohodke. Rabi se lahko kot pečatna znamke pri poštnih pošiljatih, kakor: pismih, zalepkah, dopisnicah, razglednicah, zavojih itd. Naj se ne odda nobena pisma ali kaka druga pošiljatev, da bi ne bilo na njej delavskega kolka. Dalje se lahko naleplja na vstopnice pri raznih delavskih priredbah, na dopisnice in zalepke pri šaljivi pošti ter tudi na dobitke pri srečlovu, tomboli itd. Noben sodrug naj ne gre na volišče, ne da bi poleg imena kandidato-vega ne nalepil vsaj en delavski kolek. Vsaka delavska veselica ali druga priredba služi tudi v to, da se razpeča čim več delavskega kolka. Prosijo se še posebno vse strokovne in gospodarske organizacije, naj skleneje, da se vsa pisma opremijo z delavskim kolkom. Naročbe iz Kranjske, Štajerske in Koroške je pošljati edino na naslov: Ivan Kocmur, Ljubljana, Gosposka ulica št. 12. Cena kolku je v Ljubljani ista, kakor v Gorici. Posamezen izvod stane 2 vinarja. Manj kakor 50 kolkov se po pošti ne pošlje, izvzemši če se obenem vpošlje tudi denar. Da ni preveč nepotrebnih stroškov (za naknadno pošiljanje denarja in eventualne opemine), se priporoča, da se obenem z naročbo vpošlje tudi denar (lahko tudi v poštnih znamkah). — Sodrugi in organizacije, sezite po delavskem kolku!

o Strankin znak, ki bo stalne vrednosti in ki se bo lahko nosil v gumbnici, ovratnici ali pa za trakom na klobuku, založi izvrševalni odbor stranke koncem meseca maja. Znak bo imel obliko gumba v obsegu vinarja k ozkim zlatim ter širšim belim robom ter rdečo, od zlatega obročka obdano sredino. Na rdečem temelju se bosta nahajali dve zlati sklenjeni roki s kladivom, na belem širokem rebu pa zlat napis «Ljudstvu pravice!» Znak bo torej prav ličen in priporočljiv. Cena mu bo 40 vinarjev. Na željo se že zdaj vpošlje vzorec, če se naročilo priloži znamka za 40 vin., večjih množin pa se še ne oddaja. Več tedaj, ko se prične z razpošiljanjem. Naročalo se ga bo pri sodr. Kocmuru.

H. Suttner
Ljubljana Mestni trg
nasproti refova.

Priporoča svojo bogato zalogo pravih švicarskih ur, zlatnine in srebrnine najfinjšega izdelka po najnižjih cenah. Blago le prve vrste. Cenik na zahtevo zastoj in poštne prosto. Obrnite se zanesljivo na domačo tvrdko, kjer boste najbolje postreženi. 83



Listnica uredništva.
Kam ni ki Prihodnjic.

Ako še niste, pošljite naročnino!

Nihče več ne godrnja
Čez slabosti in težave
Ako



spozná,
ki drži želodce zdrave!

Najboljše krepčilo želodca
potrebno v vsaki skrbni hiši!

Ljudska kakovost liter K 2-40.
Kabinetna kakovost „ „ 4-80.
Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Ponaredbe kaznjive.

GRIČAR & MEJAČ, Ljubljana

Prešernova ulica šte. 9

6-6

priporočata v največji izberi po najnižjih cenah

obleke za gospode, obleke za dečke, obleke za otroke, površnike za gospode in dečke, žakete za dame, paletu za dame, plašče za deklice.

Zavod za pohištvo in dekoracije 26-1

FRAN DOBERLET

Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 10.

Ustanovljeno leta 1857. Telefon šte. 97.

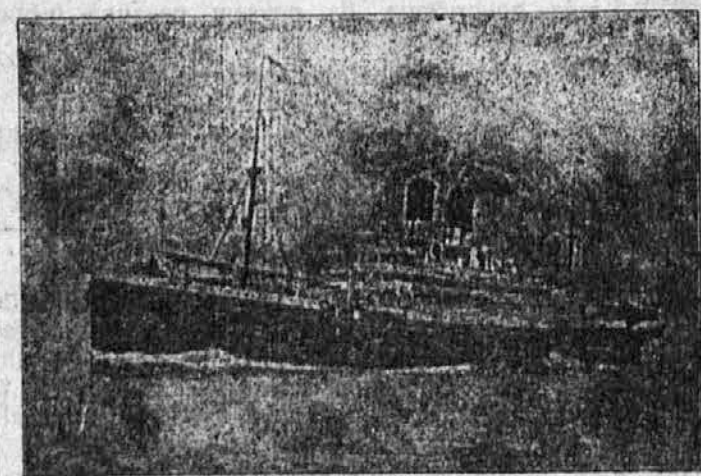
Pohištvo vsake vrste od najenostavnejših do najumetnejših. Skladišča tapet, oboknic in okenskih karniz, zaves in preprog. Velika izbira pohištvenega blaga i. t. d. Enostavne in razkošne ženitne opreme v najsolidnejši izvršbi. Uredba celih hotelov in kopalšč.

Delniška družba pivovarne Union
Sp. Šiška pri Ljubljani

priporoča svoje priznано izborno

marčno, dvojnomarčno in eksportno pivo
v sodcih in steklenicah.

10-3



Potniki v severno in južno Ameriko
vzijo sedaj le po domači avstrijski progi 52-16

Avstro-Amerikana
Trst - Newyork, Buenos Aires - Rio de Janeiro

z največjimi brzoparniki z dvema vrtenicama, električno razsvetlavo, brezličnim brzozavom, na katerih je za vsakega potnika preskrbljeno, da dobi dovolj domače hrane z vinom, sveži kruh, posteljo, kopaljo i. t. d.
Odhod parnikov: V severno Ameriko vsako soboto, v južno Ameriko vsakih 14 dni.
Vsakovrstna pojasnila dajo drage volje brezplačno pri glavni agenturi za Kranjsko, Štajersko in Koroško:
Simon Kmetetz, Ljubljana, Kolodvorska ulica 26.